

**ხელშეკრულების თავისუფლებაში ჩარევა სახელშეკრულებო
სამართლიანობის პრინციპების საფუძველზე**

მარიამ კოკაია

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამართლის
ფაკულტეტზე კერძო(ბიზნეს) მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების
მოთხოვნების შესაბამისად*

კერძო(ბიზნეს) სამართლის პროგრამა

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: თორნიკე რევიშვილი (სამართლის დოქტორი)

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2021

განაცხადი

როგორც წარმოდგენილი ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

მარიამ კოკაია

თარიღი: 05.07.2021

სარჩევი

აბრევიატურა.....	3
აბსტრაქტი	4
შესავალი	6
თავი I .სახელშეკრულებო თავისუფლება.....	8
1.ისტორიული განვითარება	8
2. სახელშეკრულებო თავისუფლების ცნება	13
2.1 კერძო ავტონომია	15
2.2 კეთილსინდისიერების პრინციპი	16
თავი II. მოწესრიგების სისტემა.....	18
1.სახელშეკრულებო თავისუფლება საერთაშორისო კანონმდებლობის ჭრილში	19
2.სუსტი მხარის დაცვა, როგორც ევროკავშირის სამართლის მთავარი პრინციპი	20
თავი III. სახელშეკრულებო თავისუფლებაში ჩარევა	21
1.მართლწინააღმდეგობა, როგორც ჩარევის წინაპირობა	22
1.2 სასამართლო პრაქტიკა.....	24
2. სტანდარტული პირობები	28
2.1 ცნება.....	28
2.2. ისტორიული რაკურსი	30
2.3 სასამართლო პრაქტიკა.....	31
3.კონტრაჰირების იძულება სახელშეკრულებო თავისუფლებასთან მიმართებით.....	36
3.1 ცნება.....	36
3.2. ნორმის გამოყენების წინაპირობები	38
3.3. დომინირებული სუბიექტის მიერ სამართლიანი პირობების განსაზღვრის ვალდებულება	39
დასკვნა.....	43
ბიბლიოგრაფია.....	44

აბრევიატურა

ქართული:

გვ- გვერდი

სუსგ- საქართველოს უზენაესი სასამართლო

ა. შ- ასე შემდეგ

ე.წ- ეგრეთ წოდებული

ე.ი- ესეიგი

სსკ- საქართველოს სამოქალაქო კოდექსი

ინგლისური:

VS- Versus (წინააღმდეგ)

PECL-ევროპული სახელმეკრულებო სამართლის პრინციპები

UNIDROIT-უნიდროას პრინციპები საერთაშორისო კომერციული
ხელმეკრულებების თაობაზე

აბსტრაქტი

საბაზრო ეკონომიკის განვითარების პირობებში აქტუალური გახდა მომხმარებლის, როგორც „სუსტი მხარის“ დაცვის საკითხი. რაც განპირობებულია ეკონომიკური თანასწორობის არარსებობით. მიუხედავად, იმისა, რომ როგორც ბიზნეს სუბიექტები ასევე კერძო ინდივიდები სარგებლობენ სამოქალაქო კოდექსით მინიჭებული სახელშეკრულებო თავისუფლების განხორციელების უფლებით, ხშირად ფაქტობრივად მომხმარებელი მოკლებულია შესაძლებლობას მიიღოს მონაწილეობა ხელშეკრულების შინაარსის განსაზღვრაში. ამ ხარვეზის აღმოსაფხვრელად კანონმდებლობა უშვებს სახელშეკრულებო თავისუფლებაში ჩარევას სამართლიანობის პრინციპის საფუძველზე და აბალანსებს მხარეთა უფლება-მოვალეობებს.

რადგან არ არსებობს აბსოლუტური თავისუფლება ნაშრომი ასევე მოიცავს სახელშეკრულებო თავისუფლებაში ჩარევის სხვა ფორმებსაც, რაც გამოიხატება ხელშეკრულების შინაარსის თავისუფლებაში ჩარევით კანონთან, საჯარო წესრიგთან თუ საზოგადოებაში დამკვიდრებულ მორალურ სტანდარტებთან შესაბამისობის აუცილებლობიდან გამომდინარე.

ნაშრომის მიზნებიდან გამომდინარე განხილული იქნება საქართველოს, ევროპისა და აშშ-ს მაგალითზე სახელშეკრულებო თავისუფლების გამოვლენის და მასში ჩარევის შემთხვევები, საერთაშორისო სტანდარტები და მიდგომები თეორიისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების გამოყენებით.

Abstract

In the context of the development of a market economy, the issue of protecting the consumer as a "weak side" has become relevant. Which is due to the lack of economic equality. Although both business entities and private individuals enjoy the right to exercise the contractual freedom granted by the Civil Code, often in fact the consumer is deprived of the opportunity to participate in determining the terms of the contract. To remedy this shortcoming, the law allows for interference with contractual freedom on the basis of the principle of fairness and balances the rights and obligations of the parties.

Since there is no absolute freedom, the paper also includes other forms of interference with contractual freedom, which is manifested by the need to comply with the law, public order or moral standards in society by interfering in the freedom of the contract.

According to the main goals of my thesis cases of international freedom of expression and interference in the example of Georgia, Europe and the USA, international standards and approaches using theory and court decisions will be discussed.